

Ekonomiutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om ädelmetallarbeten

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om ädelmetallarbeten (RP 185/2025 rd): Ärendet har remitterats till ekonomiutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Sari Alho, arbets- och näringsministeriet
- överinspektör Pirjo Säle, Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes).

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Suomen Kultaseppien Liitto ry.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås det att lagen om ädelmetallarbeten ändras.

Enligt propositionen ska det i lagen göras ändringar som gäller bland annat definitioner, kraven för ädelmetallarbeten och tillsynsmyndighetens rättigheter. Därutöver ska det göras kompletteringar som motsvarar ändringarna i konventionen om kontroll och märkning av ädelmetallarbeten samt klarlägganden av vissa krav i konventionen.

Lagen avses träda i kraft den 1 maj 2026.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Lagen om ädelmetallarbeten föreslås bli ändrad på grund av ändringar i konventionen om kontroll och märkning av ädelmetallarbeten (CCM-konventionen). Dessutom föreslås vissa tekniska ändringar i lagen utifrån observationer som gjorts av Säkerhets- och kemikalieverket, som är tillsynsmyndighet för ädelmetallarbeten. De föreslagna ändringarna avser särskilt

Betänkande EkUB 1/2026 rd

bestämmelserna om definitioner, krav på ädelmetallarbeten, ansökningsförfarande för namnstämplarna och tillsyn. Ekonomiutskottet välkomnar lagförslaget och tillstyrker det utan ändringar.

Den som tillverkar eller släpper ut ett ädelmetallarbete på marknaden ska fortsatt enligt 4 § 3 mom. i lagen svara för att ädelmetallarbetet är försett med de stämplarna som behövs för att påvisa överensstämmelse med kraven. Utskottet ser det som viktigt att lagstiftningen om ädelmetallarbeten syftar till att skydda konsumenterna och säkerställa en rättvis konkurrens mellan företagarna. Utskottet välkomnar att företagens administrativa börda minskar i samband med förfarandet för registrering av namnstämplarna.

Enligt 5 § i lagen kan överensstämmelse med de krav som fastställs för ädelmetallarbeten påvisas genom kontroller som utförs av ett kontrollorgan och certifieras med kontrollorganets kontrollstämpel. Enligt utredning åtskildes uppgiften som kontrollorgan från uppgiften som tillsynsmyndighet 1995, när tillsynen övergick till efterhandskontroll av produkter som redan släppts ut på marknaden och kontrollorganets verksamhet överfördes till ett statligt affärsverk.

Under sakkunnigutfrågningen framkom det att det enda kontrollorganet i Finland har upphört med sin verksamhet 2021 och att det i Finland inte längre finns tillgång till analys- och stämplingstjänster som uppfyller kraven i lagstiftningen och CCM-konventionen. I Sverige har kontrollorganet upphört med stämpling av silverprodukter eftersom det inte är lönsamt. Utskottet anser att det är motiverat att skilja på uppgifterna som kontrollorgan och tillsynsmyndighet, men betonar samtidigt att det nuvarande rättsläget, där inget kontrollorgan har utsetts, inte är oproblemiskt ur konsumentskyddssynpunkt och för företagens konkurrensvillkor jämfört med en modell där uppgiften skulle ligga hos till exempel Säkerhets- och kemikalieverket.

Enligt utredning har arbets- och näringsministeriet låtit utreda olika alternativ för att organisera tillsynsverksamheten i Finland. Ministeriet har också diskuterat med CCM-staterna om tolkningen av konventionen kunde ändras för att göra det möjligt för Finland att fortsätta att vara part i konventionen även utan kontrollorgan. Utskottet betonar vikten av en ändamålsenlig och kostnadseffektiv lösning i frågan.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Ekonomiutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 185/2025 rd utan ändringar.

Betänkande EkUB 1/2026 rd

Helsingfors 18.2.2026

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Vilhelm Junnila saf
vice ordförande Pauli Aalto-Setälä saml
medlem Noora Fagerström saml
medlem Kaisa Garedeu saf
medlem Antti Kangas saf
medlem Hilikka Kemppi cent
medlem Miapetra Kumpula-Natri sd
medlem Timo Mehtälä cent
medlem Matias Mäkynen sd
medlem Mikko Ollikainen sv
medlem Merja Rasinkangas saf
medlem Oras Tynkkynen gröna
medlem Sinuhe Wallinheimo saml.

Sekreterare var

utskottsråd Maiju Tuominen.